

14.SABOR SIH-A
AD 6.1.

PRIJEDLOG IZMJENA POTREBNIH ZA UTVRĐIVANJE KONAČNOG TEKSTA PROGRAMA
SAVEZA IZVIĐAČA HRVATSKE IZGLASANOG NA 13.SABORU SIH-A U KRIŽEVCIMA
18.5.2008.

Obzirom da Statut SIH-a izričito zabranjuje Predsjedniku stavljanje van snage odluka Sabora nije bila moguća korektura teksta usvojenog na prošlom zasjedanju Sabora u Križevcima.

Odluka o ukidanju kategorije starijih brđanki i brđana u Programu nije bila u skladu sa Statutom, a Statut je prvenstveni dokument propisan zakonom. Formulacije dobnih skupina postavljene su da ne proturječe niti postojećem (već sada proturječnom određenju godine nisu u skladu s opisom uzrasta), niti nekom budućem.

Pored uvrštenja ispravka navedene odluke, izvršena je dopuna teksta predloženog teksta sa ostalim izglasanim amandmanima.

Izvršena je korektura teksta gdje je to potrebno zbog usklađenja terminologije i nadležnosti pojedinog akta – izbjegava se nepotrebno prepisivanje.

Terminološka korektura teksta na pojedinim mjestima izvršena je kako bi se izbjegla terminološka ovisnost Programa kojeg usvaja Sabor o odlukama koje donosi Vijeće (definiranje naziva Instruktor)

Tamo gdje je bilo potrebno zbog inkorporacije usvojenih amandmana izvršena je preformulacija rečenica, u smislu redoslijeda riječi ili rečenica, poštujući smisao.

U skladu s navedenim izvršena je preformulacija amandmana o načinu provođenja programa – prihvaćenje Programa određeno je Statutom SIH-a.

Uvodnik prethodne odluke je brisan.

Font izmjena i dopuna je **bold-verzal**.

Font izbačenog teksta je **zatamnjen**

Font pojašnjenja ili komentara je (*verzal u zagradi*).

Prijedlog konačnog teksta sa označenim promjena je slijedeći:

Temeljem članka 8.9. Statuta SIH-a 14.Sabor Saveza izviđača Hrvatske na svom zasjedanju održanom 27.6.2009 u Puli usvaja:

PROGRAM

SAVEZA IZVIĐAČA HRVATSKE

Ovaj PROGRAM SIH-a usvojen je na 13. zasjedanju Sabora Saveza izviđača Hrvatske održanom 18. 05. 2008. u Križevcima. *(netočno, ponovno usvajamo)*

Primjenjivanje Statuta Saveza izviđača Hrvatske i ovog Programa preduvjet su za članstvo izviđačke udruge u Savezu izviđača Hrvatske. *(nepotrebno, obuhvaćeno Statutom)*

Vijeće Saveza donosi programske upute *(Osnove za rad)* za svaku dobnu skupinu djece i mladih, koje detaljnije razrađuju odgojno-obrazovne ciljeve, sadržaje, oblike i metode rada. *(nepotrebno, obuhvaćeno Statutom)*

PROGRAM

SAVEZA IZVIĐAČA HRVATSKE

I. Definicija i cilj Programa

Program Saveza izviđača Hrvatske je skup odgojno-obrazovnih sadržaja za djecu i mlade, koji se ostvaruju aktivnostima u prirodi primjenom izviđačke metode.

Odgojno-obrazovna zadaća Saveza izviđača Hrvatske posebno se naglašava:

- njegovanjem suradnje i timskog rada, tolerancije i empatije prema drugim ljudima, te razvijanjem vještina vođenja i organiziranja
- razvijanjem kreativnosti, kao sposobnosti izražavanja i inovacija na različitim poljima djelovanja

- poštivanjem osobne slobode, kroz uvažavanje individualnih različitosti i potreba svakog pojedinca, omogućavanjem mobilnosti, te razvijanjem osjećaja sigurnosti u svoju mogućnost izbora
- poticanjem spremnosti za stalno učenje i napredovanje
- izgradnjom odgovornosti, odnosno sposobnosti donošenja odluka i spremnosti za suočavanje s posljedicama

Cilj programa je pridonijeti cjelovitom razvoju mladih ljudi, odnosno njihovom dostizanju vlastitih tjelesnih, umnih, emocionalnih, karakternih, društvenih i duhovnih potencijala, kao pojedinaca i odgovornih članova zajednice.

II. Temeljna načela izviđačkog pokreta

Ostvarivanje Programa zasniva se na temeljnim načelima izviđačkog pokreta. To su:

- Sudjelovanje u razvoju društva, uz priznavanje i poštivanje dostojanstva drugog čovjeka i integriteta svijeta prirode, te odanost prema domovini i promicanje lokalnog, nacionalnog i međunarodnog mira, razumijevanja i suradnje;
- Privrženost duhovnim načelima, poštivanje religije koja ih izražava i prihvaćanje obveza koje iz toga proizlaze;
- Odgovornost člana za razvoj samoga sebe.

Načela izviđačkog pokreta članovi prihvaćaju Obećanjem i Zakonima poletaraca, odnosno Zavjetom i Zakonima izviđača.

III. Izviđačka metoda

Izviđačka metoda jedan je od temeljnih izviđačkih elemenata neformalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih. To je sustav postupnog stjecanja znanja, vještina, sposobnosti i stavova:

- primjenom Zavjeta i Zakona izviđača, tj. Obećanja i Zakona poletaraca;
- učenjem kroz rad i igru;

- provođenjem aktivnosti u malim skupinama, uz pomoć i pozitivan primjer starijih;
- boraveći u prirodi i poštujući je;
- prihvaćanjem obveza usmjerenih osobnom razvoju;
- poticajnim aktivnostima unutar određenog simboličkog okvira, utemeljenih na interesima sudionika.

IV. Programski sadržaji

Izviđački programski sadržaji zasnovani su na ideji osnivača skautskog pokreta sir Roberta Badena Powella i usmjereni su odgoju i svestranom razvoju duha i tijela mlade osobe. To se postiže življenjem skupine u prirodi, poznavanjem i očuvanjem prirode te stjecanjem za to potrebnih znanja i vještina. Uz to, Program nastoji odgovoriti na izazove koje pred djecu i mlade donosi suvremeno doba.

Dijelovi izviđačkog programa su:

- život u prirodi
  - stjecanje znanja i razvijanje sposobnosti i vještina potrebnih za život u prirodi; izletništvo, orijentacija i kretanje u prirodi, tehnike logorovanja, poznavanje biljnog i životinjskog svijeta, meteorologija i zaštita od nepogoda te osnove zaštite prirode.
- izviđački pokret
  - razumijevanje načela i metode skautizma, poznavanje razvoja izviđačkog pokreta u Hrvatskoj i u svijetu, prepoznavanje vlastitog mjesta u tom pokretu.
- moj život
  - ovaj dio izviđačkog programa obuhvaća sadržaje i postupke kojima se stvara pozitivno ozračje za izgradnju karaktera i dostizanje punih potencijala

mlade osobe, kao pojedinca i građanina; te mogućnosti za odabir ciljeva i vlastitog životnog puta

➤ svijet oko nas

- upoznavanje ljudi, krajeva i običaja, razvijanje ljubavi prema domovini, interkulturalno učenje i istraživanje zajedničkih odlika i različitosti kultura u bliskoj i sigurnoj okolini koju izviđačka organizacija pruža, volonterizam, mobilnost, izgrađivanje pozitivnih osjećaja prema okolini, svladavanje vještina i znanja vezanih uz tehnologije, inovacije i komunikacije

Ova četiri dijela programa nisu zasebne cjeline, jer se njihovi sadržaji isprepliću. (*inkorporacija usvojenog amandmana, preformulirano*)

Ti su sadržaji u *Osnovama za rad* formulirani u više programskih područja. Svako programsko područje ima definirane odgojno-obrazovne ciljeve za pojedinu dobnu skupinu.

Sadržaji navedena četiri dijela programa formulirani su u programskim područjima:

- 1. Izviđački pokret**
- 2. Razvoj duhovnih vrijednosti**
- 3. Naša domovina, njeni ljudi i krajevi**
- 4. Izletništvo, orijentacija i kretanje u prirodi**
- 5. Izviđanje i traganje**
- 6. Tehnika izletništva i logorovanja**
- 7. Signalizacija i veza**
- 8. Prehrana u prirodi**
- 9. Meteorologija i zaštita od prirodnih nepogoda**
- 10. Biljni i životinjski svijet**
- 11. Ekologija i zaštita prirode**
- 12. Tjelesna kultura i zdravlje**
- 13. Rad i štednja**

14. Kulturno-zabavne aktivnosti

Svako programsko područje ima definirane odgojno-obrazovne ciljeve za pojedinu dobnu skupinu.

(inkorporacija usvojenog amandmana)

V. Ostvarivanje programa po dobnim skupinama

Članovi Saveza izviđača Hrvatske ostvaruju Program organiziranim stjecanjem i primjenom znanja, vještina i iskustava i ispunjavanjem odgojno-obrazovnih ciljeva razrađenih kroz niz praktičnih zahtjeva prilagođenih njihovoj starosnoj dobi.

Dobne skupine djece i mladih u Savezu izviđača Hrvatske su:

1. pčelice i poletarci, djeca u dobi od 8 do 11 godina (u pravilu učenici nižih razreda osnovne škole)
2. planinke i izviđači, djeca i mladi od 12 do 15 godina (u pravilu učenici viših razreda osnovne škole)
3. planinke i izviđači istraživači, mladi u dobi od 16 do 20 godina
- 4. brđanke i brđani, stariji od 21 godine** *(inkorporacija usvojenog amandmana, suprotna statutu)*

(statutarno usklađenje i terminološka izmjena, izbjegnuti potencijalni problemi godina, razgraničenja dobnih skupina navode se samo općenito)

Dobne skupine u Savezu izviđača Hrvatske utvrđuju se Statutom SIH-a.

Dobne skupne koje obuhvaćaju djecu i mlade su:

- 1. pčelice i poletarci (u pravilu učenici nižih razreda osnovne škole)**
- 2. planinke i izviđači (u pravilu učenici viših razreda osnovne škole)**
- 3. planinke i izviđači istraživači (maloljetnici i mlađi punoljetnici)**
- 4. mlađe brđanke i brđani (mladi punoljetni članovi)**

Polazeći od osobina pojedine dobne skupine djece i mladih, za svaku su utvrđeni odgovarajući sadržaji, oblici i metode rada, kao i posebnosti u načinu organiziranja, sukladno Statutu Saveza izviđača Hrvatske i ovom Programu.

Članovi svih dobnih skupina djece i mladih u Savezu izviđača Hrvatske ostvaruju *opći i posebni program*.

Odrasli u izviđačkoj organizaciji nazivaju se starije brđanke i brđani i to su osobe starije od 27 godina (*nepotrebno određeno godina, obuhvaćeno Statutom*). Oni imaju ulogu voditelja i potpore djeci i mladima u otkrivanju vlastitih mogućnosti i preuzimanju odgovornosti u društvu. Uloga odraslih u aktivnostima nije zamišljena kao nadzor, jer mladi se ljudi mogu u cijelosti razviti tek u ozračju poštivanja i uvažavanja osobnosti i u dijalogu i suradnji među generacijama. Stoga stariji članovi organizacije trebaju njegovati stil komuniciranja i postupke primjerene dobi, razvojnoj razini i individualnim potrebama djece i mladih, te težiti izgradnji bliskog odnosa s njima. Njihovo ponašanje treba proizlaziti iz znanstvenih spoznaja o posljedicama različitih odgojnih postupaka.

Opći program

1. Opći program za dobnu skupinu pčelica i poletaraca sadržan je u tri "leta" od kojih svaki ima određeni broj tema za sva četiri dijela izviđačkog programa, odnosno njihova područja. Po obujmu i dubini sadržaja letovi se međusobno nadopunjuju, tj. u istim programskim područjima obujam i dubina konkretnih sadržaja postupno rastu. Sadržaje letova jato ostvaruje kao cjelina, a pčelica ili poletarac koji su sudjelovali u većini programskih aktivnosti stječu pravo nošenja oznake određenog leta.
2. Opći program za planinke i izviđače sadržan je u tri «lista» od kojih svaki ima određeni broj tema za sva četiri dijela izviđačkog programa, odnosno njihova programska područja. Sadržaji se proširuju i produbljuju u svakom stupnju znanja, a član ih upoznaje kroz zajedničku aktivnost patrole te ih ponavlja i primjenjuje zajedničkim ili osobnim radom i aktivnošću. Svladavanje sadržaja prati se pojedinačno. Usvajanjem tema planinke i izviđači stječu oznake brončanog, srebrnog i zlatnog javorovog lista.
3. Opći program za planinke i izviđače istraživače sadržan je u tri «izazova» od kojih svaki ima određeni broj tema za sva četiri dijela izviđačkog programa, odnosno njihova područja. Obuhvaća široku ponudu sadržaja rada, znanja, vještina i iskustava

prilagođenih potrebama ove dobne skupine. Svaka patrola istraživača samostalno, na izbornoj osnovi, kreira i ostvaruje svoje aktivnosti kroz određeno vremensko razdoblje. Usvajanje programskih sadržaja prati se pojedinačno. Usvajanjem tema i aktivnosti istraživači mogu steći oznaku prvog, drugog i trećeg "izazova".

4. Opći program za mlađe brđane ostvaruje se kroz oblike rada primjerene ovoj dobnoj skupini. Poseban naglasak dan je na specijalizaciju u pojedinim programskim područjima i prenošenje znanja i vještina ostalim članovima. Uz programske aktivnosti za svoju dobnu skupinu, mlađi brđani ostvaruju i ostale zadatke u izviđačkoj organizaciji vezane uz organizacijske, voditeljske i odgojno-obrazovne aktivnosti.

Posebni program

Posebni program služi kao dopuna, proširenje i produbljenje općeg programa i nastavlja se unutar postojećih programskih područja. On daje mogućnosti za izražavanje i ostvarivanje specifičnih pojedinačnih sklonosti i interesa svakog člana. Ostvaruje se prvenstveno kao izborni program pojedinačnim i grupnim oblicima rada.

Za ostvarivanje posebnog programa član može izabrati niz programskih sadržaja predloženih za njegovu dobnu skupinu; za pčelice i poletarce to su vještine, za planinke i izviđače to su vještinstva, a za planinke i izviđače istraživače, te mlađe brđane to su specijalnosti.

Nagradne oznake

Članovima pojedine dobne skupine koji su se iskazali u svojim znanjima, vještinama i radu, te pokazali primjerno ponašanje, može se dodijeliti nagradna značka.

Pčelica ili poletarac koji je uspješno savladao sva tri leta i najmanje šest vještina te primjerno se ponašao, može dobiti oznaku "Zlatno krilo".

Kod planinki i izviđača za oznaku "Izviđačkog sokola" potrebno je savladati sva tri javorova lista, osvojiti najmanje osam vještinstva te primjereno se ponašati.

Planinke i izviđači istraživači dobit će oznaku "Plave zvijezde" ukoliko savladaju uspješno sva tri izazova, najmanje dvije specijalnosti i primjereno se ponašaju.

VI. Aktivnosti i provođenje programa

Program Saveza izviđača Hrvatske ostvaruje se u izviđačkim udrugama, kroz aktivnosti djece i mladih koje se u pravilu odvijaju u prirodi jer je to idealna okolina za skladan i cjelovit razvoj mlade osobe. Aktivnosti se provode u malim odgojno-radnim skupinama, uz pomoć i suradnju odraslih, njegujući volonterski rad i suradnju s drugim izviđačima u zemlji i svijetu.

Najčešći oblici rada su sastanci, šetnje, izleti, višednevne aktivnosti u prirodi, natjecanja, radionice, seminari, tečajevi i sl., između kojih se ističe izviđačko logorovanje, višednevna aktivnost koja najzornije pokazuje življenje grupe djece i mladih u prirodi. To je složena aktivnost koja obuhvaća sve dijelove izviđačkog programa te zahtijeva niz organizacijskih vještina i sposobnosti. Stoga Savez izviđača Hrvatske posebnu pažnju posvećuje kvaliteti organiziranja, te provođenju i nadzoru logorovanja.

Izviđačke udruge provode program SIH-a:

- primjenom izviđačke metode
- redovitim savladavanjem programskih sadržaja, postupno i prilagođeno starosnoj dobi
- upućivanjem članova na tečajeve, seminare i druge oblike obrazovanja voditelja i članova
- redovitim organiziranjem i izvođenjem sastanaka, šetnji, izleta i drugih aktivnosti u prirodi
- organiziranjem i izvođenjem višednevnih aktivnosti na kojima djeca i mladi praktično primjenjuju stečena znanja o životu grupe u prirodi
- pripremanjem i sudjelovanjem na izviđačkim natjecanjima kao jednoj od metoda praćenja savladanog programa
- sudjelovanjem u aktivnostima Saveza
- sudjelovanjem u aktivnostima s drugim izviđačkim udrugama i skautskim skupinama iz drugih zemalja

Osoba odgovorna za provođenje programa u izviđačkoj udruzi mora biti Instruktor Saveza izviđača Hrvatske. (preciziranje i terminološka promjena, naziv i „kvalifikaciju“ poput navedene Instruktorske, a koju određuje Vijeće ne treba unaprijed imenovati, „sadržaj“ kvalifikacije nije upitan, niti se mijenja)

Osoba odgovorna za provođenje Programa SIH-a u izviđačkoj udruzi mora ispunjavati uvjete koje propišu normativni akti SIH-a.

(predlaže se preformulacija inkorporacije usvojenog amandmana)

(usvojeni amandman) **Izviđačke udruge prihvaćaju Program SIH-a, ali su slobodne u izboru načina njegova ostvarivanja.**

(preformulacija) **Izviđačke udruge slobodne su u izboru načina ostvarivanja Programa SIH-a.**